

Regin Prenters prædiken 15. søndag efter trinitatis

Taler

Regin Prenter
Professor i dogmatik og præst

Dato

22. september 1974

Sted

Branderup Kirke

Omstændigheder

Denne prædiken er holdt ifm. en høstgudstjeneste

Prædikentekst

Lukasevangeliet kapitel 10, vers 38-42

DEN GODE DEL

Vort evangelium handler i dag om det ene fornødne. "Martha, Martha! Du gør dig bekymring og uro med mange ting; men eet er fornødent."

Sådan talte Jesus til Martha i Bethanien. Og sådan taler han til Branderup sognemenighed ved dens høstgudstjeneste i 1974.

For vi kan trygt gå ud fra, at Jesu ord til Martha har ærinde også til os, selv om vi ikke i overvældende grad ligner hende. Kærligheden til Jesus, selvopofrelsen, det brændende hjerte, som evangelistens skildring af hende lader os ane, har vi vist ikke for meget af. Men det, Jesus bebrejder hende, bekymring og uro med mange ting, kender vi til gengæld. Hvor findes blandt os et ubekymret, roligt menneske, som lever tryk og glad i tro på sin himmelske Faders kærlighed og almagt?

Ved høstgudstjenesten bliver vi på en særlig måde mindet om bekymring og uro. Jeg tror ikke, jeg kan mindes et år, hvor de kyndige ikke først på sommeren har givet udtryk for bekymring med hensyn til høstudbyttet. Det er næsten, som om det hører sig til. Og det er der i et land som vort med dets lunefulde vejrlig rig anledning til. Tørke og regn falder sjældent efter vore beregninger. Og i visse år hentes det dystre fremmedord "katastrofe" frem af ordbogen og plantes lige midt i bekymringen og uroen for høsten. Og så oplevede vi dog aldrig, selv ikke i

de værste somre, nogen misvækst. Bekymringen og uroen kunne have været sparet.

Bekymring og uro – med mange ting, føjer Jesus til. Det er bekymringens forbandelse, at den splitter os og vore kræfter og deler dem mellem mange ting. De bekymrede og urolige savner enfold, det at være optaget af een ting. Martha kunne f.eks. ikke nøjes med at passe sit køkkenarbejde. Hun skulle også finde tid til at iagttage sin søster, anklage hende for Jesus og prøve at få ham til at opdrage på hende. Det tog også tid. Og så blev det ene, arbejdet, ti gange sværere. For det blev belastet med hendes bekymring og uro. Hvor vi dog kender det!

Vi har også så meget andet, vi skal, end det vi er sat til: vide bedre besked end politikerne med løsningen af landets økonomiske problemer, vogte på vore naboers gøren og laden og billige eller misbillige den og meget, meget andet. Så tynges vi af bekymring og uro med mange ting. Men enfolden og glæden ved livet går tabt.

Til os siger Jesus nu sit advarende MEN! Men – eet er fornødent. Vi andre finder alt for mange ting fornødne. Og hvor er der dog mange dyre ting, som er blevet os fornødne, ting, som vore forældre og bedsteforældre levede lykkeligt foruden. Til os siger Jesus som med et smil: "Kære kristne! Een ting er fornøden, een ting!" Vi protesterer måske i vort indre. Men Jesu egen frihed for bekymring, den enfold og glæde, der lyser ud af alle hans ord, afvæbner os.

Det ene fornødne er det ord, Jesus bringer os fra Gud, hans og vor himmelske Fader. Dette ord gav Marthas søster, Maria sig i vold. Hun satte alt til side for dette ene at lytte til Jesu tale. Også hun havde begribeligvis meget at gøre, som enhver, der er rask og rørig. Men hun lod det roligt ligge til bedre tider. For nu talte Jesus. Hun vidste meget godt, at hun udsatte sig for sin søsters bebrejdelser og gæsternes misbilligende blikke. Men det fik være. For nu talte Jesus.

"Maria har valgt den gode del, som ikke skal tages fra hende", siger Jesus. Hun valgte den gode del. Hun nøjedes ikke med at vide, hvad den gode del var. Det vidste Martha også. Hun nøjedes ikke med at tale meget derom, eventuelt diskutere med gæsterne det spørgsmål, som tit diskuteres blandt os, om det overhovedet er muligt for et syndigt menneske at vælge den gode del, hvad mange kloge folk benægter. Så kunne diskussionen have stået på længe. Se, hvis vi blot nøjes med at snakke om den gode del uden at vælge den, vil vi aldrig

komme i vanskeligheder. Snakken er nemlig aldeles gratis.

Anderledes er det for den, der som Maria, har valgt den gode del. Maria var for enfoldig til i verdslig klogskab at indrette sig med een (smuk) tilværelse i tanker og ord og en helt anden (mindre smuk) tilværelse i praksis. Ved denne enfold kom hun i klemme. Hun blev overfuset af de andre, anført af hendes egen søster, så hun kun havde Jesus til at forsvare sig. Men han er for resten ikke den ringeste forsvarer for en anklaget, hvad enten det er Gud eller et menneske, der står som anklager. Ja, i grunden er han den eneste forsvarer, der holder stand, når Guds og menneskers anklage for alvor rammer et menneske.

Og hvilket forsvar! "Maria har valgt den gode del, som ikke skal tages fra hende." Hørte I det? *Som ikke skal tages fra hende.* Det løfte giver Jesus enhver, der vælger den gode del, enhver, der lytter til hans ord.

Det lyder ikke af så meget. Er det alt, hvad man får ud af at være kristen? Ja, det er det. Hvis nogen lover os et andet og større jordisk udbytte af vor kristentro, taler han sandhed. På Jesu vegne kan ingen love mennesker held og fremgang i denne verden. Kristne mennesker har ikke i deres tro fået en forsikring mod ulykke og modgang. Det ved vi af bitter erfaring. Det er frem for alt kristne mennesker, der må grunde over den gåde, som bragte forfatteren af den 73. salme i Det gamle Testamente fortvivlelsen nær: "Se," siger han, "det er de gudløses kår, altid i tryghed, voksende velstand! Forgæves holdt jeg mit hjerte rent og tvætted mine hænder i uskyld, jeg plagedes dagen igennem, blev revset påny hver morgen." Heller ikke Jesus lover sine efterfølgere lykke og fremgang. Han giver dem et kors at bære. Men een ting lover han Martha og alle, der hører hans ord: den gode del skal ikke tages fra dem. Hans ord får de lov at beholde.

Lyder det fattigt? Eller er det ikke snarere langt mere, end nogen af os kan rumme?

Alt andet tages fra os. Arbejdet, som Martha den dag havde valgt, falder en dag ud af vore hænder, og vi er slidt op. Pengene, som den rige bonde i en af Jesu lignelser havde valgt, tages fra os. Vi kan ikke tage dem med os i graven. Anseelse og hæder tages fra os. En dag kender ingen mere vort navn. Vore kære tages fra os. Intet bliver tilbage. "Af jord er du kommen, til jord skal du blive, og af jorden skal du atter opstå!"

Når alt er taget fra den, der valgte den gode del, får han at høre, at Jesus har noget til ham, som ikke er taget fra ham: livets ord. Jesu ord får vi lov at beholde, også i graven, hvor det venter på at kalde vort støv frem til livet. Den gode del, livets ord, skal ikke tages fra den, der vælger den. Det er Jesu løfte. Er det dig for lidt?

Er det os nok, sker det under, at just de ting, som tages fra os, får ny betydning for os. Alle disse ting, som tages fra os, lærer vi at takke for, i stedet for at gøre os uro og bekymring med dem, når vi i troens enfold har valgt den gode del, som ikke tages fra os. Bekymringerne og uroen med de mange ting kommer af, at vi modsætter os, at de tages fra os. I bekymringen og uroen klamrer vi os til tingene, som om vi derved kunne skænke dem evighed, uforgængelighed. Og så dør al tak på vore læber. Men har vi valgt den gode del, som ikke tages fra os, bliver de mange ting, som vil blive taget fra os en dag, det, de er og skal være: vidunderlige gaver, som vi en kort og derfor kostbar tid får lov at eje og bruge, får grund til at glæde os ved og takke for. Just fordi tingene tages fra os, er de os så dyrebare, at vi aldrig får takket giveren, vor Gud og skaber, tilstrækkeligt for dem.

Det er nemlig ikke Jesu vilje, at vi alene skal beskæftige os med hans ord. En livsfornægter var han, der kaldte sig livets brød, aldrig. Den dag i Bethanien har han sat sig til bords og med de andre gæster glædet sig ved den gode mad, Martha stillede på bordet, og takket hende og sin himmelske Fader for den glade stund. Det er derimod Jesu vilje, at vi ved at vælge den gode del, der ikke tages fra os, livets ord af Jesu mund, skal lære at åbne vore øjne og se herligheden i de timelige gaver, som snart vil blive taget fra os, den særlige skønhed, den bevægende godhed, tingene bærer til os, just fordi de gives os i den korte, kostbare tid, som tilmåles os: et stykke brød, en rolig søvn, et venligt smil, en vederkvægende musik, et stort digterværk, et glas ædel vin.

Sådan takker vi også ved vor høstgudstjeneste for Guds timelige gaver på mark og i stald, for alle gode frugter af menneskeligt slid, i værksted og fabrik, i skole, på kontor og i forskerens laboratorium.

Men den tak lærer vi først for alvor, når vi har valgt den gode del, som ikke tages fra os.

Så er det da vor høstgudstjenestes glade budskab: til enhver, der vil høre, holder

Jesus Kristus ikke op at tale livets ord, ordet, der gør den fattige rig, giver den ængstede trøst, den svage mod, den skyldige tilgivelse, den døde liv, ordet, der hjælper os til at takke for hver en ting, inden den tages fra os.

Kilde

Prenter, Regin: "Ordet og troen. Prædikener fra Branderup kirke", side 105-108. Forlaget Aros. 1976.

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

15. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/regin-prenters-praediken-15-sondag-efter-trinitatis>